

Veiligheids- en omgevingsplan opvanglocatie Asielzoekers Oerlesedijk

(versie: 2024)

Gemeente Oirschot
Centraal Orgaan opvang Asielzoekers (COA)
Politie basisteam De Kempen
Openbaar Ministerie
Mei 2024

1. Algemeen

1.1 Inleiding

Het veiligheids- en omgevingsplan (het plan) beschrijft de afspraken die zijn gemaakt met betrekking tot de leefbaarheid en veiligheid van de opvanglocatie voor asielzoekers aan de Oerlesedijk 1 in Oirschot. Het plan biedt specifieke informatie over de voorbereiding op mogelijke incidenten tijdens de opvang van asielzoekers op de locatie. Het plan bevat tevens operationele afspraken tussen de gemeente, politie en het Centraal Orgaan opvang Asielzoekers (COA).

Doelstelling

Het verblijf in de opvanglocatie valt onder de verantwoordelijkheid van het COA en is bedoeld voor de opvang van asielzoekers. Het doel van dit plan is om door middel van een samenhangend pakket van maatregelen en afspraken de leefbaarheid en veiligheid in en rondom de opvanglocatie te waarborgen en overlast te voorkomen of te beperken.

1.2 Geldigheid veiligheids -en omgevingsplan

In mei 2022 is het veiligheids- en omgevingsplan door de burgemeester vastgesteld na consultatie van de driehoek (burgemeester, politie en Openbaar Ministerie) en na afstemming met het COA. Gemeente, Politie en het COA zijn gezamenlijk verantwoordelijk voor het monitoren van de effecten van de opvanglocatie in de omgeving. Het plan kan desgewenst tussentijds worden gewijzigd en bijgesteld door de gezagsdriehoek naar aanleiding van incidenten en evaluaties.

In januari 2023 heeft het gemeentebestuur samen met het COA de aanwezigheid van de noodopvanglocatie geëvalueerd met het oog op een mogelijke verlenging. De evaluatie richtte zich primair op de vraag in hoeverre er – als direct gevolg van de aanwezigheid van een opvanglocatie in Oirschot – sprake is van een verzwaring in de aanpak van incidenten in de openbare ruimte, respectievelijk een verzwaring van de inzet van ambtelijke en politionele capaciteit. Dit bleek niet het geval te zijn. Er zijn een aantal incidenten geweest op de locatie (variërend van baldadigheid tot kleine vechtpartijen), maar het aantal incidenten is zeer beperkt.

Op basis van deze evaluatie heeft het gemeentebestuur, op verzoek van het COA, de bestuursovereenkomst verlengd voor de duur van één jaar tot 19 mei 2024.

In december 2023 heeft het COA vervolgens een formeel verzoek aan de gemeente gedaan tot verlenging van de opvanglocatie aan de Oerlesedijk middels een nieuwe bestuursovereenkomst voor de periode van 3 jaar, met optie tot verlenging voor 2 jaar. Het college heeft besloten mee te werken aan de verlenging van de opvanglocatie tot 19 mei 2027 met de mogelijkheid om nogmaals te verlengen tot 19 mei 2029. De gemeenteraad heeft ingestemd met dit (voorgenomen) besluit van het college.

2. Locatie

De opvanglocatie is de voormalige ontwenningssklinik Rodersana aan de Oerlesedijk 1 in Oirschot gevestigd.

Het COA heeft hiervoor een contract afgesloten met B.R. Newmann B.V., de eigenaar van de locatie. De toegang wordt bewaakt door de beveiligingsorganisatie van het COA.

Op het terrein wordt een tijdelijke eetzaal (paviljoen), een wasunit en een rioolwaterzuivering geplaatst. Daarnaast zijn er in 2023 twee tijdelijke keukenunits geplaatst. Verdere bebouwing op het terrein is niet toegestaan.

In bijlage 3 is een overzichtstekening opgenomen van de locatie.

3. Functies en doelgroepen van de opvanglocatie

De opvanglocatie biedt aan de bewoners tijdelijke woonruimte, drie keer per dag een maaltijd en voorzieningen voor primair levensonderhoud. Daarnaast wordt gezorgd voor een dagbesteding. De asielzoekers zijn niet verplicht om 24 uur per dag in de opvanglocatie te blijven en kunnen in- en uitlopen wanneer zij dat willen. Het COA registreert de bewoners op de dag van aankomst en de dag van vertrek uit de opvang.

In de opvanglocatie worden maximaal 150 vreemdelingen opgevangen. Binnen het aantal van 150 personen zijn maximaal 40 alleenstaande minderjarige vreemdelingen (AMV) toegestaan.

4. Organisaties en verantwoordelijkheden

4.1 COA

Het COA is primair verantwoordelijk voor de opvang van de vreemdelingen in de opvang. Het COA is een uitvoeringsorganisatie. Het ministerie van Justitie en Veiligheid bepaalt het nationale beleid. COA is primair verantwoordelijk voor het welzijn en veiligheid van de bewoners. Daarbij maakt men gebruik van een beveiligingsorganisatie die desgewenst op kan schalen naar politie en/of gemeente.

4.1.1. Beveiligingsorganisatie

Het COA schakelt vanuit haar verantwoordelijkheid voor een veilige, leefbare en beheersbare bewoningssituatie op het terrein van de opvanglocatie de particuliere beveiligingsorganisatie Trigion in. Zij krijgen van het COA de taak en opdracht om 24/7 toe te zien op de veiligheid en leefbaarheid en waar nodig passende maatregelen te treffen.

Zij bemensen de receptie en surveilleren over het terrein. Bij incidenten binnen de opvanglocatie die gevolgen kunnen hebben voor de openbare orde informeert het COA in eerste instantie de politie en zo nodig de burgemeester.

Bezoekers melden zich bij de receptie en worden in- en uitgeschreven. Legitimatie is verplicht anders vindt toelating op het centrum niet plaats.

4.2 Gemeente

De gemeente Oirschot geeft toestemming voor het realiseren van de opvanglocatie. De burgemeester is primair verantwoordelijk voor openbare orde en veiligheid. Daarnaast is de gemeente regievoerder als het gaat om de integrale veiligheidsvraagstukken.

4.3 Politie

De politie is belast met de handhaving van de openbare orde en veiligheid. Daarnaast reageert de politie zo adequaat mogelijk op meldingen vanuit het COA of de omgeving wanneer er sprake is van onregelmatigheden die de openbare orde verstoren of de veiligheid in het geding raakt. De politie start vervolgens hiervoor bestaande protocollen op en bespreekt dit in het veiligheidsoverleg (zie paragraaf

8). Bij spoedzaken wordt direct geschakeld c.q. afgestemd met de desbetreffende instanties.

4.4 Gezamenlijk vastgestelde tolerantiegrenzen

Wanneer een vreemdeling stelselmatig grenzen blijft overtreden (zowel binnen als buiten de locatie), handelt het COA volgens het door hem vastgestelde maatregelenbeleid. Bij een eventuele beëindiging van de opvang van een vreemdeling, als gevolg van overlast veroorzaakt door de betreffende vreemdeling, wordt door het COA de burgemeester zo spoedig mogelijk nadat het besluit tot beëindiging genomen is, op de hoogte gebracht.

5. Veiligheid in en buiten de opvanglocatie

5.1 Veiligheid binnen de opvanglocatie

De leefbaarheid, beheersbaarheid en (brand)veiligheid binnen de opvanglocatie is de verantwoordelijkheid van het COA. Bij strafbare feiten of openbare orde verstoringen wordt de politie ingeschakeld.

Beheer rond/van de ruimte waar wordt opgevangen

De beveiliging van de opvang (24/7) wordt uitgevoerd door beveiligingsorganisatie Trigion. De beveiligingsmedewerkers zijn herkenbaar in en rondom de opvanglocatie. Daarnaast zal camera-toezicht worden ingezet. De beveiliging is voor de toegangscontrole en de receptiediensten. Het COA zal de aanwezigheid van begeleiding, beveiligers en/of bedrijfshulpverleners opschalen indien calamiteiten hierom vragen.

Er is inmiddels duidelijke bewegwijzering (bebording) naar de opvanglocatie en zichtbaarheid (verlichting) van de opvanglocatie.

Beheer in de opvanglocatie

Het COA is (24/7) verantwoordelijk voor de dagelijkse gang van zaken in de opvanglocatie en is daarmee ook verantwoordelijk voor de veiligheid van de tijdelijke bewoners. Dit is het vakmanschap van het COA. Het COA verplicht zich daarmee in te spannen om maatregelen te treffen op het gebied van sociale en fysieke veiligheid.

Deze maatregelen bestaan onder andere uit:

- Huisregels die de leefbaarheid in en buiten de opvang moeten borgen en die aan de bewoners kenbaar te maken. Deze huisregels zijn in alle talen beschikbaar.
- Het informeren over de gedragsregels in Nederland en het begeleiden van de bewoners in de kennis van de algemene gedragsregels in Nederland.
- Signalen over spanningen tussen bewoners op te pakken en zo nodig nadere maatregelen te treffen.
- Zorgen voor passende dagbesteding.
- Indien nodig op te schalen en de assistentie van de politie of andere hulpdiensten te vragen.

Inzet COA

Het COA draagt er zorg voor dat:

- Het terrein behorend bij de inrichting van de opvanglocatie schoon is, er opgetreden wordt tegen overlastgevend gedrag en dat de politie of handhaving zo nodig ingeschakeld wordt.
- De locatie is 24 uur per dag, zowel fysiek als telefonisch, bereikbaar voor burenbuurtbewoners en hulpdiensten door middel van een beveiligers aan de receptie.
- Het COA is 24 uur per dag aanwezig.

- De beveiliging is 24 uur per dag aanwezig.
- De BHV-bezetting is 24 uur per dag 7 dagen per week gegarandeerd door het COA en/of de beveiliging.
- Het aanwezige personeel is voldoende uitgerust om in geval van calamiteiten te kunnen optreden.
- De aanwezige bewoners zijn, voor zover mogelijk, geregistreerd op naam, geboortedatum, onderlinge familierelaties en land van herkomst.
- Elke bewoner heeft voordat hij/zij op de opvanglocatie arriveert een antecedentenonderzoek gehad welke uitgevoerd wordt door de AVIM.
- Elke bewoner krijgt een medische screening. De TBC-screening van een bewoner is afhankelijk of hij afkomstig is uit een risicoland (bepaald door RIVM) van de gezondheidszorg in het land van herkomst. De TBC-screening wordt uitgevoerd door de Gemeentelijke Gezondheidsdienst (GGD). Het COA controleert hierop.
- De COA-medewerkers en de beveiliging beschikken voortdurend over een actuele bewonerslijst.
- Wijzigingen van de huisregels worden doorgegeven aan de gemeente.
- Activiteiten worden georganiseerd.
- Alle bewoners krijgen vanaf de aankomst en ook daarna voorlichting over sociale waarden en gebruiken in Nederland, de verkeersregels e.d.

5.2 Veiligheid buiten de opvanglocatie

De verantwoordelijkheid van het COA voor de opvanglocatie houdt niet op bij het opvangterrein. Het COA spant zich in om overlast buiten de opvanglocatie te voorkomen en eventuele overlast die wordt ervaren aan te pakken. Waar nodig met ondersteuning van de gemeente en de politie spant het COA zich in voor behoud van de leefbaarheid in de directe omgeving van de opvanglocatie. De gemeente Oirschot en de politie zijn verantwoordelijk voor de openbare orde en veiligheid in de omgeving van de opvang.

Overlast is de hinder die mensen ervaren van het (afwijkende) gedrag van mensen of gevolgen van bepaalde omstandigheden. Dit kan vele vormen hebben. In de volgende paragrafen wordt beschreven welke maatregelen worden genomen om eventuele overlast te voorkomen en hoe eventueel ervaren overlast kan worden gemeld en behandeld.

Melden van overlast/incidenten

Incidenten kunnen gemeld worden via de reguliere kanalen van de politie: 112 (spoed) of 0900-8844 (geen spoed).

Overlast van de opvanglocatie kan verder gemeld worden bij de receptie van het COA van de opvanglocatie. Deze wordt 24 uur per dag bemenst door het beveiligingsbedrijf. De melding wordt zo spoedig mogelijk afgehandeld, genoteerd en de melder zal uiterlijk binnen 48 uur een reactie op zijn melding krijgen en eventueel te horen krijgen welke actie is ondernomen om de overlast te bestrijden. Het COA registreert de meldingen zodat gemonitord kan worden. Voor de politie geldt in het algemeen dat de gebruikelijke kanalen bereikbaar zijn in geval van acute overlast of gedragingen die daar aanleiding toe geven. In gevallen van overlast stelt het COA een e-mailadres en tel.nr. open voor klachten en handelt die ook af. Een rapportage hiervan wordt gedeeld met de gemeente. Daarnaast komt er wekelijks een rapportage van beveiliging via mail naar politie/gemeente (IV).

Inzet politie

- Inzet politie: de politie houdt toezicht rondom de opvanglocatie en heeft nauw contact met het COA.
- De wijkagent is het vaste aanspreekpunt voor zaken rondom de opvanglocatie. Daarnaast zijn er nog twee wijkagenten in Oirschot.

- De politie en gemeente (integrale veiligheid) ontvangen van de beveiliging iedere maandag en donderdag een incidentenrapport.
- De opvanglocatie (en omgeving) wordt in de surveillance meegenomen.

Inzet gemeente

- Waar nodig extra maatregelen in verband met verkeer en parkeren.
- Contact met omwonenden over voortgang veiligheid en leefbaarheid in de buurt.
- Gemeente, COA en de politie voeren regelmatig een veiligheidsoverleg.
- De gemeente monitort de online communicatie (socials en media) via Obi4wan. Obi4wan geeft een beeld van het sentiment rondom de online communicatie in relatie tot in dit geval de opvanglocatie.

Inzet Veiligheidsregio (brandweer)

Tijdens de exploitatie van de opvanglocatie zal de brandweer brandveiligheidscontroles uitvoeren. De frequentie van de controles hangt af van wat er tijdens de eerdere controles geconstateerd wordt.

6. Strafbare feiten/ernstige ordeverstoringen

Het lokaal bevoegd gezag is leidend in de tolerantiegrenzen bij orde verstoringen en/of het plegen van strafbare feiten. De algemene beleidslijn is dat bij strafbare feiten overgegaan wordt tot staande houden/ aanhouden van verdachten (regulier proces).

7. Bewustwording/signaleren radicalisering, jihadisme en mensenhandel

COA-medewerkers worden, net als de politie, getraind in het herkennen van signalen van radicalisering, jihadisme en mensenhandel. Signalen dienen tijdig doorgegeven te worden aan:

- Algemene Inlichtingen- en Veiligheidsdienst (AIVD) en de Militaire Inlichtingen- en Veiligheidsdienst (MIVD)
- Wijkagent
- Aandachtsfunctionaris radicalisering van de gemeente.

Radicalisering en vormen van extremisme, criminaliteit en ronselpraktijken worden tegengegaan. Het is zaak dat in de periferie rondom de opvanglocatie waakzaamheid is geboden voor dergelijke praktijken. Daarbij is zorgvuldigheid geboden welke externe personen toegang krijgen tot de vreemdelingen binnen deze opvang. De toegangscontrole is dan ook één van de voornaamste taken van de beveiliging. Signalen rondom radicalisering worden meegenomen tijdens het Veiligheidsoverleg tussen politie, gemeente en COA.

8. Communicatie, afstemming en overleggen

Uitgangspunt is dat steeds een frequente en adequate communicatie en afstemming plaatsvindt tussen de gemeente, COA, politie en andere betrokken partijen. Dit vindt zoveel mogelijk plaats binnen bestaande structuren en op logische momenten. Daarnaast zijn er speciale overleggen in het leven geroepen:

Kernteam opvanglocatie COA (eens per 6 weken) en bestaat uit:

- Projectleider gemeente (Loes Wouters)
- Sociaal cultureel werker Wijzer (Ingeborg Cuppers)
- Communicatie (Marloes Veldman)
- Beleidsmedewerker veiligheid (Sherida Koops)
- Financiële adviseur (op afroep: Hans v.d. Loo)

- Medewerker Woningbouwprojecten en Wonen (Mariëlle v.d. Stoop)
- Beleidsmedewerkers Sociaal Domein (Marloes Magry, Caren Julien)

Daarnaast is er ook eens per 2 weken **Afstemmingsoverleg** op locatie tussen de projectleider van de gemeente (Loes Wouters) en de 2 managers van het COA (Willem Kors en Daisy van de Laak).

De **Overlegcommissie Omwonenden** vindt -indien nodig- plaats op initiatief en onder regie van het COA. De commissie bestaat uit:

- Locatiemanager COA/ manager AMV COA (voorzitter)
- Projectleider gemeente
- Politie
- Beleidsmedewerker Veiligheid (gemeente)
- Buurtbewoners (direct omwonenden)

Het **veiligheidsoverleg** is afgebouwd en vindt 1x per kwartaal plaats. Bij het overleg zijn aanwezig:

- Locatiemanager COA en manager AMV
- Projectleider gemeente
- Politie
- Beleidsmedewerker Veiligheid (gemeente)

De overleggen kunnen waar nodig worden op- of afgeschaald in frequentie.

9. Bedrijfshulpverleningsplan

Het bedrijfshulpverleningsplan (BHV)) en het ontruimingsplan zijn beschikbaar. Indien nodig worden deze plannen aangepast. Er vindt in ieder geval eens per kwartaal een BHV-oefening plaats.

BIJLAGE 1 CONTACTENLIJST

COA

Daniel Enderink
Locatiemanager
06- 25505198
DanielEnderink@coa.nl

Daisy van de Laak
Manager AMV
06 25 23 00 64
DaisyvandeLaak@coa.nl

Receptie
06-25693930
OirschotRoddersana@coa.nl
coa.nl/oirschot

Politie

Alarmnummer 112 (spoed)
Algemeen nummer 0900-8844 (niet spoed)

Operationeel

Carolien Abrahams
Perry v. Zuydam
Noortje Tak
1^e aanspreekpunt, wijkagent
2^e aanspreekpunt, wijkagent
3^e aanspreekpunt, wijkagent

Beleidsmatig

Caroline Smits
Netwerkinspecteur Oirschot
06-27020891
caroline.smits@politie.nl

Gemeente Oirschot

Loes Wouters
Projectleider
06-11270427
l.wouters@oirschot.nl

Marloes Veldman
Communicatie-adviseur
088 497 03 67
m.veldman@oirschot.nl

Sherida Koops
Beleidsmedewerker Integrale Veiligheid
06 15224767
s.koops@oirschot.nl

Charles Smit
Ambtenaar Rampenbestrijding
06 15180388
c.smit@oirschot.nl

Wijzer/ LEV groep

Ingeborg Cuppers
Sociaal cultureel werker
06 89973938
i.cuppers@wijzer-oirschot.nl

BIJLAGE 2 AFKORTINGENLIJST

AC	Algemeen Commandant
AIVD	Algemene Inlichtingen en Vreemdelingendienst
AVIM	Afdeling Vreemdelingenpolitie, Identificatie en Mensensmokkel
BHV	Bedrijfshulpverlening
COA	Centraal Orgaan opvang Asielzoekers
GZA	Gezondheids Zorg Asielzoekers
H&T	Handhaving en Toezicht
HOVD	Hoofd Officier van Dienst
IND	Immigratie en Naturalisatiedienst
OM	Openbaar Ministerie
OOV	Openbare Orde en Veiligheid
OPCO	Operationeel Coördinator
OvDOC	Officier van Dienst Operationeel Centrum
OVDP	Officier van Dienst Politie
VTH	Vergunningen, Toezicht en Handhaving De Kempen
SGBO	Staf Grootschalig en Bijzonder Optreden

BIJLAGE 3 SCHETS VAN DE LOCATIE

